

กฎกระทรวง

สถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงเก็บ

พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๗) และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“โรงเก็บ” หมายความว่า สถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงเก็บ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง

“เขตโรงเก็บ” หมายความว่า แนวเขตพื้นที่โดยรอบของโรงเก็บตามที่กำหนดไว้ในแผนผังบริเวณ

“ถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้ม” หมายความว่า ถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง และให้หมายความรวมถึงถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวสำหรับรถฟอร์คลิฟท์ (forklift)

“กระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลว” หมายความว่า กระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลวตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง

“กำแพงกันไฟ” หมายความว่า กำแพงทึบที่สร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟ มีความหนาไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร และไม่มีช่องให้ไฟผ่านได้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ การคิดปริมาณก๊าซปิโตรเลียมเหลวในถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มหรือกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลว ให้คิดคำนวณปริมาณ ๑ ลิตร เท่ากับ ๐.๕ กิโลกรัม

ข้อ ๔ โรงเก็บ ลักษณะที่สอง ต้องจัดให้มีพนักงานที่ผ่านการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานตามกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติและการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

โรงเก็บ ลักษณะที่สอง ต้องจัดให้มีป้ายรายชื่อพนักงานที่ผ่านการฝึกอบรมตามวรรคหนึ่งไว้ในที่ให้เห็นได้ชัดเจน

หมวด ๒
ที่ตั้ง ลักษณะ และแผนผัง

ข้อ ๕ โรงเก็บต้องตั้งอยู่ในอาคารเอกเทศ ไม่ตั้งอยู่ในตึกแถว ห้องแถว อาคารชุด อาคารสรรพสินค้าหรืออาคารแสดงสินค้า และต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) บริเวณที่เก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มหรือกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลว ต้องอยู่ห่างจากแหล่งที่มีเปลวไฟ ประกายไฟ หรือวัสดุที่ติดไฟได้ง่ายไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร

(๒) พื้นของโรงเก็บต้องแข็งแรง เรียบ และผิวพื้นต้องเป็นวัสดุที่ทำให้เกิดประกายไฟจากการเสียดสีได้ยาก เช่น ซีเมนต์ขัดมัน หินเกล็ดขัดมัน หรือกระเบื้องยาง โดยระดับพื้นภายในของโรงเก็บต้องไม่ต่ำกว่าระดับพื้นภายนอก

(๓) พื้นของโรงเก็บต้องไม่มีร่อง บ่อ หรือที่ต่ำ ซึ่งจะเป็นที่สะสมก๊าซปิโตรเลียมเหลวได้ ถ้าจำเป็นต้องมีร่อง บ่อ หรือที่ต่ำอยู่ในโรงเก็บ ต้องทำท่อหรือรางระบายก๊าซปิโตรเลียมเหลวออกสู่ภายนอกอย่างเพียงพอ โดยท่อหรือรางระบายก๊าซปิโตรเลียมเหลวต้องแยกจากท่อหรือทางระบายน้ำ

ข้อ ๖ โรงเก็บที่มีปริมาณการเก็บก๊าซปิโตรเลียมเหลวเกิน ๒,๔๐๐ ลิตรขึ้นไป ต้องปฏิบัติตามข้อ ๕ และต้องเป็นอาคารชั้นเดียว สร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟ อยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือแนวเขตที่ดินของบุคคลอื่นไม่น้อยกว่า ๒๐.๐๐ เมตร หากมีผนัง ผนังทุกด้านต้องมีช่องระบายอากาศในระดับขีดพื้น

ในกรณีที่ไม่มีผนังตามวรรคหนึ่ง ต้องมีรั้วโปร่งทำด้วยวัสดุทนไฟสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร ห่างจากขอบโรงเก็บไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร และที่รั้วโปร่งต้องมีทางเข้าออกอย่างน้อยสองทาง ทางเข้าออกดังกล่าวต้องมีประตูโปร่งที่เปิดออกด้านนอก

ถ้าไม่อาจจัดให้โรงเก็บอยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือแนวเขตที่ดินของบุคคลอื่นตามวรรคหนึ่งได้ ต้องสร้างกำแพงกันไฟด้านนั้นสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร และอยู่ห่างจากขอบโรงเก็บไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร โดยไม่ต้องมีรั้วโปร่งด้านนั้นก็ได้

ข้อ ๗ แผนผังและรูปแบบของโรงเก็บต้องแสดงรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) แผนผังโดยสังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของโรงเก็บ กำแพงกันไฟ พร้อมสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ที่อยู่รอบเขตโรงเก็บ ภายในระยะไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร

(๒) แผนผังบริเวณแสดงตำแหน่งที่เก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มหรือกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลว อุปกรณ์ดับเพลิง และแผนผังระบบไฟฟ้า

(๓) แบบก่อสร้างและรายการคำนวณความมั่นคงแข็งแรงของอาคารโรงเก็บ และกำแพงกันไฟ

ข้อ ๘ แบบก่อสร้างและรายการคำนวณความมั่นคงแข็งแรงของอาคารโรงเก็บ และกำแพงกันไฟ ตามข้อ ๗ (๓) ที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้อนุญาตแล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องแสดงรายละเอียดตามที่ระบุไว้ แต่ให้ใช้แบบก่อสร้างและรายการคำนวณดังกล่าวมาแสดงแทน

หมวด ๓

การเก็บก๊าซปิโตรเลียมเหลว

ข้อ ๙ การเก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มในบริเวณที่เก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ตั้งถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มให้ล้นปิดเปิดอยู่ข้างบน ถ้าเป็นล้นปิดเปิดแบบที่มีฝาครอบต้องปิดฝาครอบตลอดเวลา

(๒) ตั้งถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มให้ห่างจากผนังไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร และห่างจากเชิงบันไดหรือประตูภายในอาคารไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร

(๓) ตั้งถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มเป็นแถวเรียงชิดกันได้ไม่เกินสามแถว และสูงไม่เกิน ๒.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๐ การเก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มหรือกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลวต้องมีปริมาณไม่เกิน ๒,๔๐๐ ลิตรต่อหนึ่งกลุ่ม และแต่ละกลุ่มต้องห่างกันไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร

หมวด ๔

การป้องกันและระงับอัคคีภัย

ข้อ ๑๑ บริเวณอันตรายของโรงเก็บ ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้า ต้องเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบไฟฟ้าและระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าของสถานที่ประกอบกิจการก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ออกตามมาตรา ๗

ข้อ ๑๒ เมื่อติดตั้งระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าเสร็จแล้ว ให้ผู้ประกอบการโรงเก็บหรือผู้ประกอบการควบคุมยื่นหนังสือขอรับการตรวจสอบและหนังสือรับรองการปฏิบัติตามข้อ ๑๑ จากผู้ทดสอบและตรวจสอบตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดคุณสมบัติของ

ผู้ทดสอบและตรวจสอบที่ออกตามมาตรา ๗ และกฎกระทรวงว่าด้วยระบบไฟฟ้าและระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าของสถานที่ประกอบกิจการก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ออกตามมาตรา ๗

ในกรณีที่ยังไม่มีผู้ทดสอบและตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้ทำการตรวจสอบระบบไฟฟ้าโดยพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๓ โรงเก็บต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง หรือน้ำยาดับเพลิง หรือเครื่องดับเพลิงชนิดอื่นที่มีใช้เครื่องดับเพลิงชนิดฟองก๊าซ ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๖.๘ กิโลกรัม ตามมาตรฐานระบบป้องกันอัคคีภัยของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่าตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ไว้ที่ประตูทางเข้าออกของบริเวณที่เก็บถึงก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มหรือกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลวอย่างน้อย ๑ เครื่อง และบริเวณที่เก็บถึงก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มหรือกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลวอย่างน้อย ๑ เครื่องต่อปริมาณการเก็บก๊าซปิโตรเลียมเหลว ๑,๒๐๐ ลิตร โดยเศษของ ๑,๒๐๐ ลิตร ให้คิดเป็น ๑,๒๐๐ ลิตร

ผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องจัดให้มีการตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยทุกหกเดือน

ข้อ ๑๔ โรงเก็บต้องติดตั้งระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยแบบหัวกระจายน้ำดับเพลิง หรือระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ที่สามารถป้องกันและระงับอัคคีภัยได้ครอบคลุมบริเวณที่เก็บถึงก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มหรือกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลว

ลักษณะ การติดตั้ง รวมทั้งการทดสอบและตรวจสอบระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานประกาศกำหนด

ข้อ ๑๕ ให้ผู้ประกอบกิจการควบคุมมีหน้าที่ควบคุมดูแลไม่ให้มีการกระทำใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟในบริเวณโรงเก็บ

ข้อ ๑๖ โรงเก็บต้องติดตั้งเครื่องส่งเสียงดังเมื่อก๊าซปิโตรเลียมเหลวรั่วไว้ที่บริเวณกลุ่มถึงก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มหรือกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลวอย่างน้อยกลุ่มละ ๑ เครื่อง และต้องตรวจสอบให้เครื่องส่งเสียงดังเมื่อก๊าซปิโตรเลียมเหลวรั่วอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้และเปิดใช้งานตลอดเวลา

การติดตั้งเครื่องส่งเสียงดังเมื่อก๊าซปิโตรเลียมเหลวรั่วตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานประกาศกำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๗ โรงเก็บที่ได้รับใบอนุญาตหรือได้รับใบรับแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง อยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎกระทรวงนี้นับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ เว้นแต่ข้อ ๔ วรรคสอง และข้อ ๑๔ ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๘ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงว่าด้วยระบบไฟฟ้าและระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าของสถานที่ประกอบกิจการก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ออกตามมาตรา ๗ ให้นำประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการเก็บรักษา การขนส่ง การกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบ และการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ สำหรับการค้าปลีกวัตถุอันตรายก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่กรมธุรกิจพลังงานรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๕) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับที่ตั้ง แผนผัง รูปแบบ และลักษณะของสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงเก็บ การเก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลว การกำหนดลักษณะของถังหรือภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ วิธีการปฏิบัติงาน การจัดให้มีและบำรุงรักษาอุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่นใดภายในสถานที่ดังกล่าว รวมทั้งกำหนดการอื่นใด อันจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การป้องกันหรือระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือความเสียหายหรืออันตรายที่จะมีผลกระทบต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม จากการประกอบกิจการสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงเก็บ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้